

ન્યુ ગાલા અસાઇનમેન્ટ 2022

સોલ્યુશન

ધોરણ - 10 સંસ્કૃત

Question Paper – 2

વિભાગ - A

- ❖ अधोदत्तस्य गद्यखण्डस्य गुर्जरभाषायाम् अनुवाद कुरुत -
(कोऽपि एकः) (04)
- ❖ (नीचे आपेला ગદ્યખંડનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ કરો:) (ગમે
ત એક)

1. अथ तेषां तत्कुलिशोपमं वचनं समाकर्ण्य मत्स्यः परस्पर प्राहुः

"श्रुतोऽयं धीवरालापः। अधुना अस्माभिः किं कर्तव्यम्?" तत्र

अनागतविधाता नाम मत्स्यः प्राह – “नूनं प्रभातसमये धीवराः

अत्रागम्य मत्स्यसंक्षयं करिष्यन्ति इति मम मनसि वर्तते।

**तन्न युक्तं साम्प्रतं क्षणमपि अत्र अवस्थातुम्। अस्माभिः रात्रौ एव
किञ्चित् समीपं सरः गन्तव्यम्। अहं तावत् जलाशयान्तरं गच्छामि।"**

- હવે તેમનું તે વ્રજની ઉપમા આપી શકાય તેવું વચન સાંભળીને
માણલાઓ એ એકબીજાને કહ્યું, "માણીમારોનો આ વાર્તાલાપ સાંભળ્યો?
હવે આપણે શું કરવું?" ત્યાં અનાગત વિધાતા નામનો મત્સ્ય બોલ્યો
ખરેખર સવારના સમયે માણીમારો અહીં આવી અને માણલાઓનો
વિનાશ કરશે એવું મને લાગે છે તો હવે અહીં એક ક્ષણ પણ રહેવું યોગ્ય
નથી. આપણે રાત્રે જ કોઇ નજીકના સરોવરમાં જવું જોઈએ. હું તો બીજા
સરોવરમાં જાવ છું.

२. स्वरेण युवकः कायेन वृद्धः इव करिचत् भनदन्तः धवलकेशः

सदण्डः एकः जनः अर्जुनस्य समीपमागतवान्। अष्टपूर्व

तादृशं जनं दृष्ट्वा अर्जुनः आश्चर्यचकितः सञ्जातः।

महाभारतकालिकान् स्थूलकायान् बलिष्ठान् जनान् स्मरन्

स कष्टमपि अनुभूतवान्। अस्य एतादृशी स्थितिं दृष्ट्वा

अर्जुनः साश्चर्यं पृष्टवान्—“को भवान् ? कस्मात् तव

ईदृशी अवस्था जाता।”

► અવાજથી યુવક અને શરીરથી ઘરડા જેવો, તૂટેલા દાંતવાળો, ધોળા
વાળ વાળો અને દંડ સાથેનો કોઈ એક માણસ અજૂનની પાસે
આવ્યો. પહેલા ન જોવેલા એવા માણસને જોઈને અજૂન
આશ્રયચિકિત થઈ ગયો. મહાભારતકાળના સ્થૂળ - જડા શરીરવાળા
બળવાન લોકોને યાદ કરતાં તેણે કષ્ટનો અનુભવ પણી કર્યો. એની
આવી દશા જોઈને અજૂને આશ્રય સાથે પૂછ્યું. આપ કોણ છો શાશ્વી
તમારી આવી હાલત થઈ.

❖ अधोदत्तानां संस्कृतप्रश्नानाम् उत्तराणि विकल्पेभ्यः चित्वा

संस्कृते लिखत - (कौ अपि द्वौ)

(02)

❖ (नीचे आपेला संस्कृत प्रश्नोना उत्तर विकल्पमांथी शोधीने संस्कृतमां लघोः)
(गमे त बे)

3. सिद्धहैमव्याकरणस्य षट्सु अध्यायेषु कस्य व्याकरणं वर्तते ?

(संस्कृतभाषायाः / प्राकृतभाषायाः)

4. सर्वतपसां मूलं किम् अस्ति ? (विद्या / क्षमा)

5. श्रेष्ठिपुत्रः शक्तिकुमारः कुत्र प्रत्यक्षस्त् ?

(कावेरीतीरपत्तने / काञ्चीनगरे)

❖ અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ ગુર્જરભાષાયાં લિખત - (કૌ અપિ દ્વા)

(04)

❖ (નીચે આપેલા પ્રશ્નના ઉત્તર ગુજરાતી ભાષામાં લખો :) (ગમે તે બે)

6. લેખકે મનુષ્યોને કાણખંડ જેવા શા માટે કહ્યા છે?

➤ લેખકે બધા મનુષ્ય ને કાણખંડો જેવા કહ્યા છે કારણ કે, આપણું

જીવન નઢી છે અને પરિવાર પ્રવાહરૂપ છે. તેમાં સ્નેહ રૂપી પાણી

વહે છે. પોતાના પરિવારમાં જીવન જીવતા આપણે જો ચાર વિદ્ધા

ન આવે તો સુખશી ભરપુર સંસારરૂપી સમુદ્રમાં પહોંચી શકીએ

છીએ.

7. બ્રહ્મા દુર્વાસાને નટ સાથે કેમ સરખાવે છે ?

► નટ મનથી અશાંત હોય છે. ત્યારે પણ કૃત્રિમ રીતે તપસ્વીનો વેષ ધારણા કરીને એનો અભિનય કરે છે. તેમ દુર્વાસા મુનિવેષમાં હોય ત્યારે સદાચારી હોવા જોઈએ પણ તેઓ સદાચારરહિત મનોવૃત્તિ ધરાવનાર કૃત્રિમ તપસ્વી જેવી ભૂમિકા ભજવી રહ્યા છે. આ કારણે બ્રહ્મમાં દુર્વાસાને નટ સાથે સરખાવ્યા છે.

8. અજાણ્યા પુરુષને જોઈને અજૂનને કેમ આશ્રય થયું ?

➤ અજાણ્યો પુરુષ અવાજથી યુવક અને શરીરે ઘરડો તૂટેલા

દાંતવાળો, ઘોળા વાળવાળો અને દંડ ધારણા કરેલો હતો. અગાઉ
ન જોયેલો ત મહાપુરુષને જોઈને અજૂને આશ્રય થયું. મહાભારતના
સમયમાં સ્થૂળ કાયાવાળા બળવાન પુરુષને યાદ કરીને અજૂનને
દુઃખ થયું.

❖ અધોદત્તસ્ય વિષયસ્ય ઉપરિ સંક્ષેપેણ ટિપ્પણી લિખત - (કોડપિ
એકઃ) (02)

❖ (નીચે આપેલા વિષય ઉપર ટ્રંક નોંધ લખો :) (ગમે તે એક)

9. ભોજવ્યાકરણ

➤ વિકમની બારમી સદીમાં સિદ્ધરાજ જ્યસિંહ માલવવિજ્ય કર્યો.

વિજ્ય પછી જ્યસિંહ રાજ યશોવર્માનું સઘળું ધન લઈને

અણહિલપુર પાટણ પાછો આવ્યો. ધન સાથે ત્યાંનો ગ્રંથ ભંડાર

પણ તેના હાથમાં આવ્યો. આ ગ્રંથ ભંડારમાં અનેક ગ્રંથ હતા.

તેમાં ભોજરાજે રચેલું સરસ્વતી કંઠાભરણ નામે પ્રસિદ્ધ
ભોજવ્યાકરણ પણ હતું. સિદ્ધરાજે જૈનમુનિ આશ્રય હેમચંદ્રને
ભોજવ્યાકરણ જેવું એક વ્યાકરણ રચવાનું કહું, તેથી આચાર્યશ્રીએ એ
“સિદ્ધહેમ વ્યાકરણ રચ્યો હતો.”

10. આવર્તપાત નામનું વિધન

આવર્તપાત એટલે પાણીના વમળમાં ફસાઈ જવું કષ્ટખંડને
સમુક્ર સુધી પહોંચવામાં આવતા ચાર વિધોમા આ એક મોટું
વિધન છે. કષ્ટખંડ વમળમાં ફસાઈ જાય તો નષ્ટ થઈ જાય
અને સમુક્ર સુધી પહોંચી શકે નહીં કાસ્ઠખંડ જેવા મનુષ્ય જો
સુખરૂપી સંસાર સાગરમાં પહોંચવા ઈચ્છા હોય તો તેમણે પણ
આવર્તપાતનો સામનો કરવાનો હોય છે. એટલે કે તેમણે પણ
વ્યસનોરૂપી સંસારમા પડતા બચવાનું હોય છે.

11. અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં

લિખત -

(04)

(નીચે આપેલો ગદ્યખણ્ડ વાંચીને પ્રશ્નોના ઉત્તર સંસ્કૃત ભાષામાં લખો :)

ધાત્રી કાળનિ આનીતવતી। તદનન્તરં સા તણ્ણુલાન् અસ્કૃત-

જલેન પ્રક્ષાલિતવતી, ઉણ્ણીકૃતે જલે ચ તાન् પ્રક્ષિપ્તવતી। અલ્પીયસા

કાલેનૈવ તણ્ણુલાઃ સિદ્ધાઃ સમ્જાતાઃ। તતઃ ઇન્ધનાનિ જલેન શમયિત્વા

કૃષ્ણાઙ્ગારાનપિ તદર્થિભ્યઃ પ્રેષયિત્વા યત્ ધનं લબ્ધં તેન ધનેન શાક-

ઘૃતં દધિ તૈલં ચ ક્રીતવતી। તેન ચ સા વિવિધાનિ વ્યઝનાનિ

સમ્પાદિતવતી।

प्रश्नाः -

(1) कन्या तण्डूलान् केन प्रक्षालितवती?

➤ **कन्या तण्डूलान् जलेन प्रक्षालितवती ।**

(2) तण्डुलाः कदा सिद्धाः सञ्जाताः?

➤ **तण्डुलाः अल्पीयसा कालेनैव सिद्धाः सञ्जाताः ।**

(3) कन्या कृष्णाङ्गारान् कथं प्राप्तवती?

➤ **कन्या कृष्णाङ्गारान् इन्धनानि जलेन शमयित्वा कृष्णाङ्गारानपि
प्राप्तवती ।**

(4) कृष्णाङ्गारान् विक्रीय कन्या किं कीतवती ?

➤ कृष्णाङ्गारान् विक्रीय कन्या यत् धनं लब्धं तेन धनेन शकं घृतं
दधि तैलं च कीतवती ।

Thanks

For watching